

POSTANOWIENIE

30 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Adam Doliwa

na posiedzeniu niejawnym 30 października 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa R.Ł.

przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej Bankowi spółki akcyjnej w W.

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z 18 października 2023 r., II Ca 2005/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(P.H.)

UZASADNIENIE

Strona pozwana, Bank spółka akcyjna w W., wywiodła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z 18 października 2023 r., wydanego w sprawie z powództwa R.Ł. o zapłatę.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania bank przedstawił zagadnienie prawne związane z wykładnią art. 91 k.p.c. w zw. z art. 455 k.c., sprowadzające się do odpowiedzi na pytanie, czy w przypadku braku wyraźnego upoważnienia pełnomocnika do odbioru oświadczeń o charakterze materialnoprawnym pozostaje skuteczne postawienie roszczenia w stan wymagalności poprzez doręczenie pełnomocnikowi procesowemu odpisu pisma procesowego zawierającego żądanie zasądzenia roszczenia, czy też do powstania wymagalności roszczenia konieczne jest uprzednie wezwanie dłużnika

bezpośrednio do spełnienia świadczenia, bądź przekazanie tego rodzaju oświadczenia mocodawcy przez pełnomocnika procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno przede wszystkim być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie SN z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (zob. m.in. postanowienia SN: z 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07, i z 9 lutego 2011 r., III SK 41/10).

Skarżący bank przedstawił zagadnienie odnoszące się do zakresu udzielonego umocowania pełnomocnikowi wobec złożenia oświadczenia o wymagalności roszczenia i wezwania do zapłaty.

Zakres pełnomocnictwa procesowego wynika z art. 91 k.p.c., zgodnie z którym obejmuje ono z samego prawa umocowanie do:

- 1) wszystkich łączących się ze sprawą czynności procesowych, nie wyłączając powództwa wzajemnego, skargi kasacyjnej, skargi o wznowienie postępowania i postępowania wywołanego ich wniesieniem, jak też wniesieniem interwencji głównej przeciwko mocodawcy;
- 2) wszelkich czynności dotyczących zabezpieczenia i egzekucji;
- 3) udzielenia dalszego pełnomocnictwa procesowego adwokatowi lub radcy prawnemu;
- 4) zawarcia ugody, zrzeczenia się roszczenia albo uznania powództwa, jeżeli czynności te nie zostały wyłączone w danym pełnomocnictwie;
- 5) odbioru kosztów procesu od strony przeciwnej.

Skoro zgodnie z art. 91 pkt 1 k.p.c. pełnomocnictwo procesowe obejmuje z samego prawa umocowanie do wszystkich łączących się ze sprawą czynności procesowych. Zatem należałoby przyjąć, że pełnomocnik powoda i pozwanego jest umocowany do wszystkich łączących się ze sprawą czynności procesowych, w tym do odbioru pisma rozszerzającego powództwo. Niewątpliwie rozszerzenie powództwa jest czynnością procesową.

Treść pełnomocnictwa powinna być wykładana zgodnie z zasadami dotyczącymi wykładni oświadczeń woli, w szczególności art. 65 § 1 k.c., zaś punktem wyjścia dla tej wykładni powinno być zachowanie strony oraz jej akceptacja podejmowanego przez pełnomocnika zakresu czynności (zob. postanowienie SN z 16 maja 2023 r., I CSK 5967/22).

Podkreślenia wymaga, iż skoro dla skuteczności podniesienia zarzutu potrącenia na podstawie art. 203¹ k.p.c. i odbioru takiego oświadczenia wystarczające jest pełnomocnictwo procesowe (zob. uchwała SN z 2 lipca 2024 r., III CZP 2/24) to tym bardziej pełnomocnictwo procesowe należy uznać za wystarczające do złożenia i odebrania pisma rozszerzającego powództwo.

Sąd Najwyższy wskazał wprost, iż skoro pełnomocnictwo procesowe obejmuje z mocy samego prawa umocowanie do wytoczenia powództwa wzajemnego, to nie ulega wątpliwości, że pełnomocnik procesowy upoważniony jest także do zgłoszenia rozszerzenia powództwa, jak również do przyjęcia tego

oświadczenia w imieniu strony przeciwnej (zob. postanowienie SN z 9 października 2013 r., II CSK 103/13).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania zabrakło zatem kwestii prawnych, które nie zostały jeszcze rozstrzygnięte przez Sąd Najwyższy.

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

SSN Adam Doliwa

(P.H.)

[r.g.]